

לכבוד

ראש העיר מר שמואל בוקסר

נס ציונה

שלום רב,

הנדון: הצעה לסדר בנושא שתילת עצי צל בעיר

רקע:

בתחילת החודש ציינו את חג ט"ו בשבט – "ראש השנה לאילנות". לעצים בעיר יש חשיבות רבה במגוון תחומים: לבריאות הציבור, להצללה וקירור העיר בחודשי הקיץ, לעידוד התושבים – צעירים ומבוגרים – לצאת לרחוב, וגם פשוט לנוי וליירוק המרחב הציבורי.

כידוע, במהלך החורף נפלו או ניזוקו קשה מספר עצים ברחבי העיר, ובהם עצים השתולים בגומות על המדרכות ועצים בגינות שכונתיות. לפי מומחים בתחום, הסיבות לנפילת העצים הן רבות, ומשבי הרוח החזקים הם לרוב רק הגורם הסופי לקריסת העץ, בסיומו של תהליך ממושך של החלשותו. בין הגורמים למצב זה נמנים בחירת זנים לא נכונה, שתילה במיקומים לא מתאימים ובבורות שתילה קטנים מידי, מיעוט השקיה וטיפול לא נכון לאורך שנים, גיזום עמוק מידי ("גירדום"), פגיעה בשורשים עקב עבודות תשתית ועוד.

לפי החלטת מועצת העיר, בדיון שנערך לפני פחות מחודש, קיימת כוונה לכרות עצים רבים נוספים שהוגדרו כנמצאים בסכנה במקרה של מזג אוויר קיצוני. לשם כך מתכוונת העירייה לפנות ישירות – ואולי כבר פנתה – אל פקיד היערות המחוזי במשרד החקלאות.

בלי קשר לכך, במהלך השנים האחרונות נסתמו מספר רב של גומות ברחובות העיר, לאחר שהעצים שהיו בהן מתו, נפלו או נכרתו. לפי המידע שבידינו מדובר, בהערכה זהירה, על לפחות כ-50 גומות כאלה בכל חלקי העיר. בנוסף, קיימים ברחובות העיר עשרות רבות של עצים, שגם שנים רבות לאחר שנשתלו לא התפתחו כלל, והם ניצבים במקומם מנוונים ומצומקים.

שתילת עצים חדשים בגומות הריקות והחלפתם של העצים המנוונים, אינם דורשים כל אישור מפקיד היערות. מדובר בהחלטה פנימית של העירייה. אבל יותר מכך – מדובר בהצהרת מדיניות ציבורית של העירייה, על כך שהיא מכירה בחשיבותם של העצים לעיר.

יש לזכור שעצים הם תשתית עירונית - לא רק פריט נוי על אי תנועה. ועצי צל הם משאב חיוני המוסיף בריאות ורווחה לתושבי העיר. עצים מספקים הצללה, מפחיתים עומסי חום, משפרים איכות אוויר ותורמים לבריאות ולרווחת הציבור. לכן יש להתייחס אליהם כפי שמתייחסים לתשתיות אחרות: תכנון מקצועי, תקנים מחייבים, תחזוקה שוטפת ואכיפה. שתילת עצי פרי ועצי נוי באיי תנועה היא בונוס חביב, אבל אין להם אימפקט דומה לזה שיש לעצי צל על מדרכות העיר.

נימוקים:

עצים בסביבה העירונית מספקים מגוון תועלות חיוניות: הם מצמצמים את אפקט "אי החום" ומפחיתים טמפרטורות ב-2-5 מעלות צלזיוס באמצעות צל; מסננים מזהמי אוויר ומפחיתים את שיעור החלקיקים הנשימים באוויר; משפרים את איכות החיים על ידי הפחתת רעש; קולטים פחמן דו-חמצני; תורמים למגוון הביולוגי; מחזקים את הקשרים החברתיים ומעלים את ערך הנכסים.

בשנים האחרונות נסגרו עשרות גומות ברחבי העיר, כך שלמעשה תושבי העיר מפסידים עשרות עצי צל שתוכננו להישתל במקום החיוני והאפקטיבי ביותר עבורם – המדרכות. חברי מועצת העיר קיבלו בשנים האחרונות פניות רבות מתושבים שמבכים את סגירת הגומות ואת מצב עצי הצל במדרכות. העיריה קראה לאחרונה לתושבים להציע לה מיקומים מתאימים להוספת מקומות חניה. עצים מהווים תשתית עירונית חשובה לא פחות ממקומות חניה, וראוי שיזכו לפחות ליחס דומה.

הצעת החלטה:

1. מועצת העיר נס ציונה מחליטה לקיים עוד השנה מבצע של שתילת עצים בגומות הפנויות במדרכות בכל רחבי העיר, ובכלל זה חשיפת כל הגומות שנסגרו בשנים האחרונות ושתילה גם בהן.
2. עיריית נס ציונה תפנה לציבור באמצעי התקשורת שלה, ותבקש את עזרתו באיתור גומות שנסגרו במדרכות, ועצים מנוונים או מתים הניצבים במדרכות ובגומות ברחבי העיר.
3. עיריית נס ציונה תבקש מהציבור הצעות לאתרים בעיר המתאימים לשתילת עצי צל. האתרים המתאימים ייכנסו לתכנית העבודה של העיריה לשנה הקרובה.

בכבוד רב,

נעמי חסון

גיל אנוקוב

נאור ירושלמי

חברי מועצת העיר

סיעת "נס ציונה ירוקה"